

Slibem neuzdravíš. Doktorům a zdravotníkům v nemocnicích došla definitivně trpělivost a chystají výpovědi

Praha, 10. září 2024 | Pečují o zdraví a bojují o životy. Přitom již více než dekádu není politická reprezentace schopná zajistit základní podmínky pro jejich práci. Důstojný, stabilní a transparentní systém odměňování společně se spravedlivým pracovním prostředím, kde se bude dodržovat zákoník práce. Teď ale lékařům a zdravotníkům v nemocnicích definitivně došla trpělivost. Spustili společnou protestní akci „Slibem neuzdravíš“ a jsou připraveni k 31. říjnu podat výpovědi z přesčasových hodin. Tím hrozí zásadní omezení již tak napnutého systému zdravotní péče.

*„Po všech těch letech plných slibů, planých řečí, memorand a závazků bez reálného výsledku jsme už unavení. Možná stejně jako vy, když slyšíte o dalším protestu lékařů a zdravotníků, ale nemůžeme jinak. Nemůžeme už déle čekat a jen naslouchat slibům, chceme řešení, protože **slibem neuzdravíš**,“* říká k akci lékařů a zdravotnického personálu **MUDr. Martin Engel**, předseda Lékařského odborového klubu – Svazu českých lékařů. Poslední kapkou bylo neplnění dohody, kterou uzavřeli s předsedou vlády Petrem Fialou a ministrem zdravotnictví Vlastimilem Válkem v prosinci loňského roku. Bohužel, jako vždy, zůstala jen na papíře.

„Za devět měsíců od podepsání dohody jsme se nikam neposunuli. Průtahy pokračovaly i v létě, kdy politická scéna měla prázdniny a zákon o odměňování přesunula na druhou kolej. To, co nám vláda představila, vůbec neodpovídá dohodě podepsané vloni v prosinci. Nedodrželi ani sjednocení odměňování mezi veřejným a soukromým sektorem,“ doplňuje **Martin Engel**. Zároveň s obavami dodává: *„Dalším neoprávněným protahováním politici zapříčinili, že i kdyby nějaký zpackaný zákon vznikl, už není možné ho ve zbytku roku provést legislativním procesem tak, aby platil ke slíbenému prvnímu dni roku 2025. Prostě se na to opět vykašlali a my už toho máme dost.“*

Situace ve zdravotnictví je přitom kritická. Zdravotní péče se pomalu hroutí, odborný personál odchází a bude hůř, pokud s ministerstvem a vládou ihned nenajdeme řešení, vyzývají zástupci Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR (OSZSP ČR), Lékařského odborového klubu – Svazu českých lékařů (LOK) a České lékařské komory (ČLK). Jádrem pro zlepšení situace jsou čtyři klíčové požadavky akce „**Slibem neuzdravíš**“: **stabilní a transparentní systém odměňování, dodržování zákoníku práce, řešení problému stárnutí populace lékařů a zdravotníků a konečně zajištění financování regionálních nemocnic.**

Katastrofální diagnóza českého zdravotnictví

Statistiky a celkový obrázek současného zdravotnictví mluví jasně. **Téměř třetina lékařů a 14 % sester je přes 60 let. U pediatrů a praktických lékařů je situace ještě horší a v následujících letech jich bude v důchodovém věku přibližně polovina.** Do roku 2040 se přitom počet seniorů ve věku nad 85 let podle údajů Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR zdvojnásobí a populace starší než 75 let se znásobí. Kdo je bude léčit?

Počty studentů na lékařských a fakultních školách sice mírně rostou, ale jak uvedla předsedkyně zdravotnických a sociálních odborů **Bc. Dagmar Žitníková, 30 % sester po**

dokončení studia nenastoupí do práce v oboru. Odchází i mnoho absolventů medicíny, a to buď do zahraničí nebo do jiného oboru. Proč? Je to práce s velikou odpovědností, ale nízkým ohodnocením, kdy zaměstnanec nemá kvůli dlouhým přesčasům ani čas na svoji rodinu a nutný odpočinek.

„Mladé sestry k nám po škole přichází, ale když vidí, za jakých podmínek by měly pracovat, tak to za pár měsíců vzdají. Vzdělání je tedy jedna věc, ale stabilní pracovní prostředí s adekvátním finančním ohodnocením a lidskými zaměstnaneckými podmínkami je věc druhá,“ posteskla si všeobecná zdravotní sestra **Martina Hvozdenská** z Krajské nemocnice T. Bati ve Zlíně.

*„Přesčasy se v některých nemocnicích po protestu lékařů zmírnily, ale **dodržovat zákonný limit se daří pouze asi ve čtvrtině nemocnic.** Navíc stále panují snahy prolomit limit 416 přesčasových hodin ročně, které jsme pracně minulý rok udrželi,“* upozornil **MUDr. Dalibor Veselý**, předseda Sekce mladých lékařů České lékařské komory s tím, že samotnou kapitolou jsou rozdílné platy a mzdy.

Více než 40 % platu či mzdy lékařů v nemocnicích tvoří v současnosti přesčasy. Nástupní plat čerstvého absolventa lékařské fakulty bývá hluboko pod současnou průměrnou hrubou mzdou. *„Problémem je, že za aktuální peníze absolvent do českého zdravotnictví často ani nenastoupí, nebo tam vydrží rok. A když se nepodaří dostat lékaře do veřejného zdravotnictví po škole, už se tam s největší pravděpodobností nikdy nevrátí. Tito lékaři pak chybí, a o to více jsou přetěžováni ti, kteří v medicíně zůstanou. Řešením této situace měl být zákon o odměňování. Jenže původní návrh ministerstva zdravotnictví byl zcela neprůchozí jak pro lékaře, tak poskytovatele. I přes mnoho konstruktivních návrhů ale ministerstvo zatím žádný nový návrh nevypracovalo. Jako jeden příklad za všechny, o jak absurdní návrh šlo, uvedu, že pro dosažení koeficientů uzavřených v prosincové dohodě se počítalo se šestidenním pracovním týdnem,“* dodal **Dalibor Veselý**.

Posledním pomyslným hřebíčkem do rakve pak je **nedodržení prosincové dohody ke sjednocení odměňování.** *„Naše zdravotnictví je nastavené tak, že jak veřejné, tak soukromé nemocnice dostávají za poskytování zdravotní péče úhrady z veřejného zdravotního pojištění. Všechny nemocnice bez ohledu na jejich právní formu musí dodržovat stejné povinnosti, pro všechny platí personální vyhláška. Dlouhodobě proto prosazujeme, aby se sjednotilo také odměňování zdravotníků. Je neomluvitelné, že část lékařů má v průměru o 4 000 korun měsíčně nižší mzdu a sestry mají v průměru dokonce o 10 000 korun méně než lidé na stejných pozicích jen proto, že se liší právní forma nemocnic,“* řekla předsedkyně OSZSP ČR **Bc. Dagmar Žitníková** s tím, že **u části regionálních nemocnic je navíc trápí jejich velké podfinancování a tím také ohrožení akutní péče v regionech.**

Výpovědi do konce října

V sázce je nyní budoucnost českého zdravotnictví a dostupnost zdravotní péče, jejíž potřeba vzhledem ke stárnutí populace jen poroste.

„Ač je nám to velmi líto vůči veřejnosti, která na pasivitě politické reprezentace nenese vinu, v případě, že nebudou urychleně provedeny konkrétní kroky k realizaci našich požadavků, jsme jako lékaři a sestry připraveni podat k 31. 10. 2024 výpověď z přesčasových služeb. Děláme to ale pro celý zdravotní systém, který prostě potřebuje rychlou změnu, a nejen plané sliby,“ uzavírá **Dagmar Žitníková**.

At' už jste lékař, zdravotnický personál nebo jen někdo z řad veřejnosti, komu není současný stav našeho zdravotnictví lhostejný, přidejte se k nám jednoduchým podpisem pod prohlášením, které najdete na webu www.slibemneuzdravis.cz.

O nás

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR

Jsme největším odborovým svazem působícím ve zdravotnictví a v sociálních službách a naším základním posláním je chránit, obhajovat a všemi zákonnými a demokratickými prostředky prosazovat práva, potřeby a zájmy zaměstnanců všech profesí, kteří pracují v těchto sektorech. Zaměřujeme se na oblasti pracovněprávní, mzdové, sociální, odborné a profesní. Díky vlastním právníkům, ekonomům, regionálním manažerům a inspektorům BOZP poskytujeme našim odborovým organizacím i jednotlivým členům rychlé a kvalitní poradenství a pomoc týkající se odměňování i všech dalších pracovněprávních otázek. Jsme pojistka, první pomoc i dlouhodobá péče.

Lékařský odborový klub – Svaz českých lékařů

Už téměř 30 let hájíme zájmy lékařů zaměstnanců, aby měli důstojné pracovní a mzdové podmínky. Jsme dobře fungující organizací se strukturou čítající zhruba 90 místních organizací ve zdravotnických zařízeních v celé České republice. Při obhajobě práv našich členů spolupracujeme s předními právníky v oblasti zdravotnického a pracovního práva. Spolupracujeme také s evropskými zaměstnaneckými lékařskými svazy na prosazování práv lékařů i v rámci celé EU. Rozhodující měrou jsme přispěli ke zlepšení pracovních a ekonomických podmínek lékařů v České republice a vytrvale bojujeme dál.

Česká lékařská komora

Jsme nezávislou samosprávnou profesní organizací lékařů. Dohlížíme na to, aby naši členové vykonávali své povolání odborně, v souladu s etikou a způsobem stanoveným právními předpisy a komorovými řády. Zaručujeme, že naši členové splňují veškeré podmínky pro výkon lékařské profese a garantujeme jejich odbornost prostřednictvím celoživotního vzdělávání. Stejně tak chráníme profesní čest lékařů a prosazujeme řádné podmínky pro výkon lékařského povolání. Hájíme jejich práva a profesní zájmy, včetně těch ekonomických, a střežíme pověst lékařského stavu.